

Vihar a biliben "Délvidék" miatt

Bizonyos "vajdasági szerb körök" megtiltanák a földrajzi kifejezés használatát

Ki számára Délvidék a Vajdaság? Teszi fel címben a kérdést az egyetlen vajdasági szerb napilap, a Dnevnik újságírója. Az írás szerzője bevezetőjében nehezményezi, hogy a "vajdasági" magyarok 1944-45-ös áldozataira való minapi budapesti megemlékezésen, amelyre az elmúlt hét végén a Magyar Országgyűlésben került sor, az előadók közül többen a "Délvidék" kifejezést használták, ami vitát váltott ki az itteni, mármint "a vajdasági" közéletben – állapítja meg az újságíró. Vitának egyébként eddig nyomát sem láttam, pedig naprakészen követem a híradásokat. A továbbiakban a Dnevnik cikkírója rámutat, hogy a "Délvidék" kifejezés használata miatti felháborodásnak legerélyesebben a csúrogi Razzia 1942 nevű civil egyesület adott hangot. Levelet intézett Vuk Jeremić szerb külügyminiszterhez, követelve tőle, hogy a szerbség számára sértő kifejezés használata miatt intézzen tiltakozó levelet a magyar kormányhoz. A "Délvidék" kifejezés ugyanis a szerbek számára az 1942-es razziát jelenti, melynek során Csúrogon nem kevesebb, mint 3500 (!?) szerbet öltek meg a magyarok – olvasható annak a csúrogi civil szervezetnek a közleményéből vett idézetben, mely szervezetnek a képviselői – dicséretükre váljon - jelen voltak az 1944-45-ös ottani magyar áldozatok tömegsírjánál tartott legutóbbi megemlékezésen. A Razzia 1942 nevű civil egyesület egyébként nem először folyamodik a történelemhamisítás eszközéhez, hiszen sokadszor turbózza fel az 1942-es áldozatok számát. E sorok írójának nem célja számháborút folytatni, ugyanakkor nem lehet szóltanul elmenni a mellett, hogy amióta a vajdasági magyarok elkezdtek hangosan követelni az 1944-45-ös események feltárását, azóta mind az újvidéki, mind pedig a csúrogi razziáról írók és beszélők között megjelentek a történelemhamisítók, akik a Dél-Bácskában (a Sajkás-vidéken, Újvidéken, Óbecsén...) végrehajtott 1942-es razziák áldozatainak a teljes létszámát kisajátítják. Azt tudni kell, hogy a magyarok által elkövetett atrocitásokat Szerbiában szabadon kutathatta bárki a II. világháború óta eltelt 67 évben. A témáról tucatnyi publikáció jelent meg, és a számadatok a hivatalos szerbiai tankönyvekbe is bekerültek. Tessék utána lapozni! Nem így a magyarok és a németek kárára elkövetett tömeggyilkosságokra vonatkozó tudnivalók. Ezeket a közelmúltig kutatni sem engedték.

Branimir Mitrović, a vajdasági parlament alelnöke, aki maga is jelen volt a budapesti megemlékezésen a Dnevnik szerint azt nyilatkozta, hogy "Délvidék" szó használatát nehéz szeparatista törekvésként értelmezni. Ettől függetlenül Mitrović megállapítja, hogy a budapesti tanácskozáson rajta és Pásztor Istvánon, a VMSZ elnökén kívül mindenki a "Délvidék" kifejezést használta. Ők ketten előadásukban ragaszkodtak Vajdaság hivatalos elnevezéséhez. Mivel újságíróként és együttérző magyarként magam is jelen voltam az Országgyűlésben, ahol az előadásokat rögzítettem, meg tudom erősíteni, hogy Pásztor István valóban, négyszer használta a "vajdasági" kifejezést és egyszer sem a "délvidéki"-t.

A Dnevnik újságírójának érdeklődésére a vajdasági parlament alelnöke elmondta, hogy az ominózus kifejezésre a helyszínen sem ő, sem pedig az ugyancsak jelen levő budapesti szerb nagykövet, Dejan Šahović nem reagáltak, mert ők a szimultán fordítást hallgatták. A fordító pedig hol Délvidéket (južni krajevi), hol pedig Vajdaságot használt. Magyarázata ingatag lábakon nyugszik, hiszen akkor honnan tudhatta, hogy rajta kívül csak Pásztor István használta a szerbek számára egyetlen kívánatos „Vajdaság“ kifejezést? Becsületére váljon a vajdasági parlament alelnökének, elmondta azt is, hogy igazán szívélyes fogadtatásban részesült Budapesten. Mint mondta, a tisztségének kijáró minden tiszteletet megkapott, ami abból is jól látszik, hogy másodikként kapott szót Kövér László magyar parlamenti elnök után. Jelezte, hogy pesti beszédében hangsúlyozta: a magyaroknak és a szerbeknek Vajdaságban egymás mellett kell élniük és hogy fel kell tárnunk a történelem fehér foltjait. Hozzátette, kezdeményezni fogja Kövér László magyar parlamenti elnök meghívását az 1942-es újvidéki razzia évfordulóján tartandó megemlékezésre. Abban nem biztos, hogy kezdeményezése megértésre talál-e majd, de a meghívó mindenképpen el fog jutni Kövér László házelnökhöz – mondja Branimir Mitrović. Mint kitért rá, maga is támogatja a magyar törvényhozás elnökének a kezdeményezését, hogy jövőre közösen helyezték le egy közös magyar-szerb emlékműnek az alapkövét azzal a céllal, hogy a két nemzethez tartozókat ne terhelje mindaz, amit a múltban egymás kárára elkövettek. Branimir Mitrović a Dnevnik írása szerint azzal

fejezte be mondanivalóját, botrányosnak tartja, hogy a budapesti tanácskozáson éppen vajdasági magyar előadók szájából hangzott el az, hogy Magyarországnak nem kellene támogatnia Szerbia EU-s csatlakozását, mert állítólag nem járul hozzá a bűncselekmények feltárásához. Ez nagyon lehangoló – tette hozzá a vajdasági parlament alelnöke.

Egy gondolat erejéig visszatérnék a Dnevnik írásának címében feltett kérdésre. Visszakérdeznék. A Dnevnik miért szól bele abba, hogy a magyarok a saját nyelvükön milyen földrajzi kifejezéseket használnak? Semmi köze hozzá! Miért nem azzal törődik inkább, hogy a ciril mellett latin betűs változatban is olvashassuk weboldalát? Talán csak nem azért, hogy a ciril betűt közismerten nyögvenyelősen olvasó magyar olvasót bosszantsa? Egyébként Szerbiában a legpatinásabb napilapnak számító Politika, a jobboldali Večernje novosti, de még a szélsőséges Kurir is követhető az interneten latin betűs változatban, csak éppen az egyetlen vajdasági szerb nyelvű napilap, a Dnevnik nem. Kik bújtak ismét Vajdaság zászlaja mögé és gerjesztenek mesterségesen problémát? Talán csak nem a szerb ultra-nacionalisták? És a végére még annyit: ha így van, a jövőben a „vajdasági” mellett az eddiginél gyakrabban használom majd a „délvidéki” kifejezést. Előbbinek a gyakorlatban mindinkább nyilvánvaló szerb előjele ugyanis kifejezetten bosszant. Tudom, a „Délvidék” nem fedi teljességében a földrajzi valóságot, de a kifejezés legalább a miénk. És ezt nem veheti el tőlünk senki.

Ternovác István